

57773

А (11, 12, 27, 45, 55, 77, 88, 92, 103) * 104 of. 11

Пропетары ўсіх краін, апучайцеся!
Да барацьбы за справу рабочых, будзь гатоў!

ПІОНЕР Беларусі

ОРГАН ЦК ЛКСМБ

3 студзеня 1936 г., № 1 (594).

НОВАГОДНЯЯ ЁЛКА

ВЕСЕЛА І РАДАСНА СВЯТКАВАЛА УСЕ ПРАЦОУНАЕ ШМАТ-
МІЛЬЕННАЕ НАСЕЛЬНІЦТВА НАШАЙ НЕАБСЯЖНАЙ КРАІНЫ
ЗАВЯРШЭННЕ ВЫДАТНАГА 1935 І УСТУПЛЕННЕ У НОВЫ
1936 ГОД.
«ЖЫЦЬ СТАЛА ЛЯГЧЭІ, ЖЫЦЬ СТАЛА ВЕСЯЛЕЯ».
З РАДАСНЫМІ, ЗВОНКІМІ ПЕСНЯМІ КРУЖЫЛІСЯ РЭБЯТА
ВАКОЛ НОВАГОДНЯЯ ЕЛКІ, АРГАНІЗАВАНАЯ ДЛЯ ІХ СТА-
РЭІШЫМІ ТАВАРЫШАМІ.
А ЦЯПЕР, РЭБЯТА, УЗОРНА ПРАВЯДЗЕМ СВАЕ КАНІКУЛЫ
І З НОВЫМІ СІЛАМІ ВОЗЬМЕМСЯ ЗА ВЫДАТНУЮ ВУЧОБУ.

Тав. БУЖОР — піонерам 25 менскай школы

У часе прабывання ў Менску вядома-
га румынскага рэвалюцыянера пісьменні-
ка Бужора, які 14 год спрадзецю ў ру-
мынскай турме, піонера 25 менскай
школы Люся Севасцянава на прапанове
рэбят паднесла яму чырвоны галштук
гаваровага піонера, а Тоня Кобік, вуча-
ніца 1 класа 25 школы, свой шчыт.
Таварыш Бужор прыслаў гэтыя рэбят-
кам з Кіева адказныя пісьмы. У сваім
пісьме Тоні Кобік таварыш Бужор піша
наступнае:
«Мілай дзіўчыцы Тоні, якая ўручы-
ла мне самы кантоўны падарунак.
школьніцы 1 класа — яе чысты і пры-
гожа напісаны шчыт — на-таварыску
паціскаю руку. Прашу перадаць мае
гарачае прывітанне і дзякуй усім школь-
нікам за іх незабыўныя пеллы і сяброў-
скі прыём.
М.Г. БУЖОР».
Рэбят дзякуюць таварыша Бужора
за вялікую ўвагу да іх і цёплыя пісьмы.

— 0 — БУДУЕМ ПЛАНЕРЫ

У крупіччай вясюўчай сярэдняй шко-
ле арганізаваўся гурток планерыстаў,
якім кіруе наш піонеркажыт Гімель-
штэйн.
Кожны планерыст ужо зрабіў па два
мадэлі планераў. Дзяткор РУСАК.
Менскі раён.

— 0 — 35 ЗНАЧНІСТАУ

35 вучняў церахаўскай сярэдняй шко-
лы поўнацю здалі нормы на значок
«БГНА».
Масавая здача норм працаваецца.
Дзяткор ГАНІН.
Церахаўскі раён.

селя год.
— Дзякуй таварышу Сталіну за
шчаслівае жыццё! Дзякуй таварыш
Постышыну — ініцыятару арганізацыі
новагодняй ёлкі! Дзякуй партыі і ўраду
за клопаты аб дзецях! — штомінутна
вырываўся з вуснаў рэбят.
А пасля пачаўся харавод. Чысцен-
кія, у новай вопратцы, апясалы і жыц-
церадасныя, пад гукі школьнага арке-
стра, кружыліся дзеці вакол ёлкі ў пі-
онерскім хараводзе.
Разам з рэбяткамі кружыўся і сакра-
тар ЦК ЛКСМБ таварыш Аўгустайціс.
Пачалася мастацкая самадзейнасць.

Вось вучні 3 класа Баўдарчых Зіва,
Бухавец Клара і Дубатаў Калеса налек-
тыўна выконваюць танец «яблычка».
А вучні 1 класа паказалі інспіраўку
«Елачка ў лесе».
Шмат чаго было згя паказана вуч-
нямі ў гэты радасны, цудоўны вечар
сустрэчы новага года.
А пасля спеваў і танцаў рэбятка вяс-
лыя і жыццерадасныя, з новагоднімі
падарункамі разыходзіліся па дамах.
А. ЖЫЛІНСКІ.
Менск, 25-ая базавая школа імя
А. Г. Чарвякова.

Сакратар ЦК ЛКСМБ таварыш Аўгустайціс і загадчык аддзела піонераў
ЦК ЛКСМБ таварыш РУТЭНБЕРГ спрыя піонераў і школьнікаў на новагоднім
свяце ў 25 школе.
Фото Б. РАВІЧА.

НАШЫ ПАДАРУНКІ З'ЕЗДАМ КОМСАМОЛА

Вышываю партрэт СТАЛІНА

Прачытала я ў газеце «Комсомо-
льская правда» пісьмо харкаўскіх піо-
нераў і адразу ўзялася за работу.
Які-ж падарунак надяну я з'езду
комсамола?
Вышыю на палатне партрэт тавары-
ша Сталіна. Буду старацца, каб мой па-
дарунак быў лепшым за ўсе падарункі,
якія будуць прысланы.
Менск, 30 школа. **ФОРЫНА РАЯ.**

ПАБУДУЮ МАДЭЛЬ

У авіямадэльным гуртку я займаюся
ўжо доўгі час.
Цяпер рыхтую падарунак Х ўсесаюз-
наму і XI ўсэбеларускаму з'ездам комса-
мола — мадэль авіяплана.—Старанна яе
раблю, асабліва звяртаю ўвагу на тое,
каб разлікі былі правільнымі, бо ад гэ-
тага залежыць дальнасць палёту ма-
дэлі.
Менск, 30 школа. **ЭПШТЭІН ЦІМА.**

Прапанова харкаўчан ў дзеянні

Юныя тэхнікі Цэнтральнай дзіцячай
тэхнічнай станцыі вельмі хутка адгук-
нуліся на прапанову харкаўскіх гурт-
коўцаў палаца піонераў і окцябратаў і ў
адказ на іх пачыні ста-
лі рыхтаваць у пала-
рунак Х ўсесаюзнаму і
XI ўсэбеларускаму з'ез-
дам комсамола шмат
рэчаў. Асабліва актыў-
на бяруцца за работу
юныя фатографы.
Шлакоўскі Барыс
зробіць фота-ўвезічы-
цель, **Бельскі** — фота-
апарат. Гурток барэц-
ца заснаў самадзель-
ным фота-апаратам ўсе
зробленыя імя пада-
рункі.
Юсэз Бора, Левітас
Абраша, Вальфсон ля-
зар зробіць фота-апа-
рат новай канструкцыі.
Гембіцкі Саша, Маршан Сёма, Воль-
берг Бора, Ліс Грыша, Дымонт Іаўшча,
Берковіч Сёма робяць прыгожы фота-
альбом.
Ліпкін Бора — целевізор, **Буйко і**
Дорышаў — радыёл, а **Садоўскі** нама-
люе партрэт таварыша Сталіна. Група
піонераў авіямадэльнай лабараторыі

рыхтуе копію сапраўднага самалёта со-
вецкай канструкцыі.

Юныя тэхнікі электралабараторыі і
таварышы рыхтуюць свае падарункі. Га-

Юны тэхнік ЦДТС ЮФЕ Давід за пабудовай па-
дарунка з'ездам комсамола — электравоза. За яго работай
назірае інструктар КОХАН.

любовіч Ідэя — мадэль Селевайнаў дэ-
рогі, **Юфе Давід** — мадэль электравоза,
Майзель — электрагадзінік.
Балектыўная работа невялікіх лаба-
раторыі — дзейнічаючая пляціна Дзе-
ка-ДРЭСА — будзе падвешана ў пада-
рунак з'езду.

Юныя тэхнікі ЦДТС.

Мы весела сустрэлі НОВЫ ГОД

У гэтым годзе мы весела і радасна
стрэлі новы год.
Кіраўніцтва Дзяржбанкі арганізавала
на нас, малых рэбят банкаўскага
сёлка, новагоднюю ёлку.
Некалькі гадаў паадра мы кружыліся
тыпавалі вакол нашай ёлкі.
Мы засталіся настолькі задаволены-
што проста не ведаем, як лепш па-
шавіць таварышу Постышыну за яго
опаты, каб не толькі даржэлы, але
дзецці весела і радасна сустрэлі новы
год поўны шчасця і надзеяў.
МУЛЬТОН Іра, СІМАКОўСКІ Сёма,
АКАЛОВІЧ Ніна, АКАЛОВІЧ Ліля,
КАЖДАН Бора, ЛАНДБЕРГ Тамара,
СІМАКОўСКАЯ Маня.
Менск, пасёлак Дзяржбанкі.

Ёлку спраўлялі ў 55 месцах

Радасна правілі новагоднюю ёлку
перы і школьнікі мястэчка **Смілаві-**
ца 30 і 31 снежня цэнтральны ўні-
тар прадаў вышні 55 ёлак. Больш-
шч з іх былі ўстаноўлены ў школь-
аў на дзень.
Асабліва радасна сустрэлі новы год
бі беларускай і аўрэйскай шко-
лямі і танцам, аздавалася, не будзе
ца. Вучням былі выданы новагодні
арункі.
МАЙСЕЕУ.
Смілавіцкі раён.

ГЕРОІ КАЛГАСНАЙ ПРАЦЫ ЎЗНАГАРОДЖАНЫ

28 і 29 снежня перадавіні калгасных палёў — трактарысты і машыністы на нарадзе з кіраўнікамі партыі і ўрада расказвалі аб сваёй рабоце, аб сваіх перамогах. Яны гаварылі аб тым, што сталінскі лозунг аб 7—8 мільярдах пудах збожжя будзе выканан.

29 снежня ўвечары на нарадзе выступілі сакратар ЦК ВЛКСМ таварыш Косарэў і загадчык сельскагаспадарчага аддзела ЦК ВКП(б) таварыш Якаўлеў.

Закрываючы нараду, Народны Камісар Земляробства СССР таварыш Чэрноў паведаміў аб тым, што прэзідыум па ініцыятыве таварыша Сталіна рашыў праціць урад аб узнагародзе 1.016 лепшых ударнікаў сацыялістычных палёў ордэнамі.

Бурную авацыю наладзілі таварышы Сталіну героі калгаснай працы.

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт СССР паставіў узнагародзіць за працоўны гераізм, поспехі ў справе ўзняцця ўраджайнасці збожжя, перавышэнне ўстаноўленых норм выпрацоўкі на трантары і малатарні ордэнамі Савецкага Саюза 1.016 чалавек.

У ліку іх 339 чалавек узнагароджаны ордэнам Леніна, 434—ордэнам Працоўнага Чырвонага сцяга і 243—ордэнам «Знак гонару».

Многа розных цацак маюць окцябраты ў сваіх окцябраціх панях пры школах.

НА ЗДЫМКУ: окцябраты 1 класа 26 школы (Масква) упрыгожваюць свой кутон у пакоі піонераў і окцябрат.
Фото БАЗІЛЕВІЧА (Саюзфото).

НАСУСТРАЧ Х З'ЕЗДУ ВЛКСМ

ІМЯ Х УСЕСАЮЗНАГА З'ЕЗДА ВЛКСМ

У гонар Х з'езду ВЛКСМ 50 тысяч асававіх імаўцаў Маскоўскай вобласці арганізуюць транспартныя ваенізаваныя эстафеты.

Пачынаючы з 1 студзеня 1936 года, на ўсіх вуліцах Маскоўскай вобласці будзе дан старт ваенізаванаму паходу на адлегласці да 20 кілометраў. Пасля заканчэння раённых паходаў пачнуцца абласныя эстафеты, фініш якіх будзе адбывацца ў Маскве.

ДЗІЦЯЧЫ САНАТОРЫЙ

Па ініцыятыве Пяцігорскага гаркома ВЛКСМ у сярэдняй школе № 2 арганізуюцца дзіцячы санаторый.

У ім будуць адпачываць 50 лепшых выдатнікаў вучобы. Яны будуць пад сталым доглядам ўрача. Санаторый пачне прымаць дзяцей з 1 студзеня і да канца зімовых канікул.

У Харнаўскім палацы піонераў і окцябрат імя Постышэва, створаны ўсе ўмовы для выяўлення і росквіту юных дараванняў.

НА ЗДЫМКУ: Валік Канеўскі вучань 3 класа 53 школы на лекцыі ў выкладчыцы музычнай студыі.

За граніцай

НА ЗДЫМКУ: вучэбная атака абісканых рэгулярных войск.

Манчжурскія салдаты каля мангольскай заставы

Паміж СССР і Кітаем размешчана Мангольскія народная рэспубліка. Японскія генералы, захапіўшы Манчжурію, востраць зубы і на незалежную Манголію.

19 снежня 300 манчжурскіх салдат пад камандаваннем японскіх афіцэраў пераехалі мангольскую граніцу, пачалі абстрэльваць яе з кулямётаў.

Пачальнік мангольскай заставы меў распараджэнне не паддавацца на прапановы валадццоў. Ён аддаў загад адступіць. Налётчыкі забілі 6 чалавек, некалькі больш павялі з сабой, разграмілі заставу і спалілі яе.

Мангольскі ўрад запатрабаваў суровага пакарання вінаватых у чымсьці звароту ўведзеных салдат, уплаты штрафу і вызвалення ўрада Манчжоў-Го.

КОЖНЫ ШКОЛЬНИК

НА УЧОЦЕ У ПАЛЦЫІ

Паліцэйскае ўпраўленне Японіі складала такі план: ва ўсіх хлопчыкаў, якіх капаюць пачатковую школу, павінны быць зняты адпачаткі пальцаў. Гэта паліцыя трэба для таго, каб у далейшым ёй было злёгка рашукаць палітычных злачынцаў.

Такім чынам, кожны японец яшчэ дзіцячым узросце будзе ўлічан японскай паліцыяй.

БОЛЬШЭВІЦКАЯ ПРАВЕРКА

ШТО РАШЫЎ ПЛЕНУМ ЦК ВКП(б)

Праверка павысіла боездольнасць партыйных арганізацый, памагла наладзіць большэвіцкі парадак у нашым уласным партыйным доме (3 пісьма ЦК партыі).

Праверка партыйных дакументаў паказала, што справай сьпісому новых членаў у партыю, выдачай партыйных дакументаў павінны займацца адказныя работнікі партыйнага апарата. Толькі пры гэтай умове яны здолеюць паспраўдламу ведаць членаў партыі, праўдзельна іх скарыстаць на рабоце, вытываць сапраўдных большэвікоў.

Каб замацаваць рэзультаты праверкі партыйных дакументаў і канчаткова наладзіць парадак у учоце членаў партыі, пленум ЦК партыі паставіў правесці абмен партыйных білетаў, кандыдацкіх картак і вучотных дакументаў.

Абмен намечана правесці з 1 лютага па 1 мая 1936 года. Новыя білеты будуць выдаваць непасрэдна сакратары райкома. Пры абмене білетаў таму-саму з членаў партыі партыйныя арганізацыі могуць і не выдаць партыйнага білета, калі гэты чалавек не спраўдае высокага звання члена партыі. Абмен білетаў паможа вызваліць партыю ад неактыўных членаў, вынадкава трапіўшых у рады ВКП(б).

Папер, калі ў партыйным доме праведзен парамак і партыя вызвалілася ад чуждых людзей, ёсць магчымасць зноў

Гэта было на ўраце ў гады грамадзянскай вайны. Камандзір коннай выведкі Дохаў «трапіў» у палон да каўчакоўцаў. Здарылася

гэта вельмі проста. Убачыўшы набліжэнне белых войск, Дохаў сарваў з сябе чырвонаармейскую звязку, кінуў яе ў траву і закрычаў: «Я ваш, я ваш!». Штаб-капітан Дохаў стаў служыць Калчаку.

Калі грамадзянская вайна скончылася, Дохаў рашыў «перабудавацца». Ён пайшоў працаваць на Пуцілаўскі завод.

Дохаў выдаваў сябе за рэвалюцыянера, біў кулаком у грудзі і гаварыў: «Мы, пуцілаўцы...». Вышаму штаб-капітану ўдалося прабрацца ў партыю.

У часе праверкі партыйных дакументаў Дохава выкрылі і выкінулі з партыі, як чужака.

Разам з ім у часе праверкі былі выкінуты і другія людзі, не маючы нічога агульнага з партыяй: кулак, які ўдзельнічаў у горад; аферыст—ён змайстраваў сабе партбilet, скрыты трафікет, муршынкі. Усе гэтыя людзі зазначалі рады партыі, шкодзілі яе справе.

Як-жа пралазілі гэтыя людзі ў партыю? Яны скарысталі паслабленне большэвіцкай пільнасці, благодунства і ратацельства некаторых камуністаў.

Раслі поспехі краіны Саветаў, і класавы вораг, каб мець магчымасць шкодзіць справе сацыялістычнай будоўлі, мяняў сваю тактыку. Каб расхістаць рады партыі, падарваць яе аўтарытэт, ён спрабаваў прапікнуць у яе рады.

Бо толькі адсутнасцю большэвіцкай

пільнасці можна вытлумачыць усю прычыну ў часе праверкі факты грубага парушэння статуту партыі. У партыю ба многіх выпадках прыёмалі людзей пачкамі, па спісу, без індывідуальнага абмеркавання, без неабходных рэкамендацый. Часта партыйнымі дакументамі (партбiletамі, вучотнымі карткамі) распараджаліся не адказныя, кіруючыя партыйныя работнікі, а тэхнічны апараты.

І не дзіва, што партыйныя білеты часамі аказваліся ў руках лівых ворагаў партыі, авантюрыстаў і нават шпіёнцаў ішакраінных выведкаў. Некаторыя людзі, якія прабраліся ў партыйны апарат, выдавалі партыйныя білеты «па зваёмству» або проста прадалі сваім саўзельнікам на падрыўной рабоце супроць справы партыі і савецкай улады.

У выключаных, як правіла, білеты не адбіраліся.

13 мая 1935 года Цэнтральны Камітэт партыі паставіў правесці праверку партыйных дакументаў у членаў і кандыдатаў партыі. Таму ў спецыяльным пісьме ЦК пісаў, што ва многіх партыйных арганізацыях пануюць сваевольства ў выдачы і хаванні партыйных дакументаў і хаос у настаноўцы вучоту членаў і кандыдатаў партыі. Праверка цягнулася некалькі месяцаў.

На днях пленум ЦК РП(б) заслухаў доклад таварыша Ежова аб выніках праверкі партыйных дакументаў.

адкрыць доступ для прыёму ў ВКП(б). Прыём новых членаў у партыю будзе адначасна з 1 чэрвеня 1936 года.

У партыю будуць прымаць

рады лепшыя людзі нашай краіны, радыя бародзібіты, адданыя справе бочага класа, перш за ўсё з рабочых таксама з калгаснікаў і працоўнай тэлігенцыі, правяраныя на розных этапах барацьбы за сацыялізм.

Гэта паможа яшчэ больш умацаваць рады большэвіцкай партыі, расшырыць сувязі з масамі.

Праводзячы работу па прыёму ў партыю, партыйныя арганізацыі павінны звярнуць сур'езную ўвагу на групу спачувальчых і комсамол, які сур'езна рэзерв для папаўнення радоў ВКП(б).

Аднак пленум ЦК партыі папярэджае, што не ўсе комсамольцы, дасягнуўшы пэўнага ўзросту, павінны быць прыняты ў ВКП(б).

У партыю адбіраюцца найбольш стойныя, правяраныя людзі, і кожны комсамалец мае магчымасць дабіцца ўступлення ў партыю сваім актыўным удзелам у сацыялістычнай будоўлі. І ўсе ўступваючыя ў рады партыі павінны павышаць свой ідэйны ўзровень большэвіцкую загартоўку, цесна звязаць сваю работу з партыйнай арганізацыяй.

Каб атрымаць права быць членам большэвіцкай партыі, трэба быць тым, перадавым барацьбітом, адданым вялікай справе Леніна—Сталіна сацыялістычнага будоўлі.

(«П. П.»)

Нямы з атрадаў і школ

Алі мы атрымаем прэмію?

За добра праведзеную вярбоўку ўкладнікаў у ашчаднасць Клічаўскага РК СМБ прэміраваў дулебскую піонерарганізацыю чырвоным сцягам. З таго часу прайшло 9 месяцаў, але прэмію піонерарганізацыя не атрымала. Некалькі разоў мы звярталіся ў РК ЛКСМБ да вяршыа Арончыка, каб выдаў прэмію, ён толькі абяцае — «выдадзям» — «выдадзі!».

ВАЖАТЫ.

Балбатыны

На зборах атрадаў Багушэўскай сярэдняй школы часта можна пачуць прадзіваў добра справы. Аднак піонерважатая Касцючэнка і шэраг ацтыў забываюць, што ўсе апаводы, якія ўносіцца на зборах, павінны выконвацца.

На зборах многа гавораць, безліч працоўна ўносіцца, а на самай справе нічога не выконвае.

ДЗЯТКОР Х.

Багушэўскі раён.

Хочам слухаць радыё

Мейстар Дакальскай п'яноўнай сярэдняй школы Бабруйскага раёна купіў радыё за школьныя сродкі. Прайшло больш месяца, як радыё ўстаноўлена, але вучні слухаць яго не могуць. Запытанне вучняў, калі яны будуць слухаць радыё, дырэктар адказвае, што яно не працуе. Між тым штотдзёна на кватэры дырэктара можна чуць перадачы.

ВУЧНІ.

ПІОНЕРЫ ДАПАМАГАЮЦЬ ДОМУ СОЦКУЛЬТУРЫ

Піонеры Глівенскага атрада дапамагаюць у рабоце Дома соцкультуры. Для таго да дома прымацаваны 5 піонеры рэгулярна разносяць калгасніцкім на дом і праводзяць галасцвянку твораў.

Ударную вучобу, работу і добрыя адзнакі Глівенскія сельсавет адлучыў атрада 1400 рублёў на вабыццё атрада, кавякоў і зыкаў.

ЛЮТАРОВІЧ МІКОЛА

Грысаўскі раён.

ЛЕЙТЭНАНТ У ГАСЦЯХ У ПІОНЕРАЎ

Піонеры атрада № 5 Бродаўскай сярэдняй школы запрасілі на свой лейтэнанта Чырвонай Арміі Дануку

Уся. Вяршыа Данука правёў гутарку аб вучобе і дысцыпліне Чырвонай Арміі ў кароткіх рысах ён расказаў піонерам аб арганізацыі капіталістычных і сацыялістычных арміяў.

Гутарка прайшла цікава. Піонеры праймаюць шмат розных пытанняў.

МАКАРЧЫК В.

Грысаўскі раён.

на выпускам нацённай газеты

Вялікія падарожнікі

Рэбята, вам напэўна будзе цікава пазнаёміцца з такімі вялікімі падарожнікамі, як Марко Поло, Магелан, Васко да Гама, Берынг, Джэкс Кук, Лівінгстон, Стэнлі, Прызеальскі з іх падарожнікамі. Яны адкрылі многа ў той час невядомых зямель, краін і астравоў, даследвалі моры і акіяны. Яны таксама многа адкрылі і да некаторага ступені даследвалі гор, пустынь, рачных парогаў.

Такім чынам іх падарожжы былі каштоўнымі для развіцця навукі. Але адначасова яны заражалі ўсе капіталі-

стычныя краіны і захопніцкімі войнамі. Пачынаецца наннуэрэнцыя паміж капіталістычнымі краінамі на большую колькасць гэтых адкрыццяў і захоп новых зямель.

Пра гэтых падарожнікаў, іх дзейнасць і адкрыцці мы вам, рэбята, і раскажам. На працягу студзеня месяца вы пра ўсіх іх зможаце прачытаць у нашай газеце. Чытайце ўважліва і пішыце нам свае водгукі аб гэтых нарысах.

Падарожжа Магелана

Вялікія моравлаванні і адкрыцці адбыліся к канцу XIV і пачатку XV стагоддзяў. У гэты час у Еўропе быў разбуран феадальны лад з яго цэлавымі спосабам вытворчасці і ўзнік новы лад — капіталізм, што прывяло да развіцця буйнай машынай вытворчасці і гандлю. Патрэбны былі новыя рынкі збыту і крыніцы сыравіны. А таму адкрыццё новых краін мела велізарнае значэнне.

Іспанія і Партугалія першыя і наладзілі вялікія моравлаванні і адкрыцці новых зямель.

Адным з такіх выдатнейшых падарожжаў з'яўляецца падарожжа іспанскага моравлавацеля Магелана ў 1519 і 1522 гадах.

Магелан нарадзіўся ў 1480 годзе ў Партугаліі. Очрод партугальцаў ён адзначыўся, як выдатны ваенны дзеяч. Потым Магелан перайшоў на іспанскую службу і прыняў падданства Іспаніі. Іспанскі кароль Карл V даў Магелану эскадру, якая складалася з 5 караблёў і 237 чалавек каманды.

Магелан задаўся мэтай — зрабіць кругасветнае падарожжа, каб знайсці за-

Умовы для плавання аказаліся вельмі цяжкімі. Моцныя вятры і ледзяны шторм перашкаджалі плаванню. А таму, дасягнуўшы экватара, эскадра накіравалася на паўднёвы захад і ў верасні прыплыла да берагоў Бразіліі.

У 1520 годзе эскадра дасягнула вытокаў Ланпаты, дзе яе застала зіма. На зіму Магелан з эскадрай накіраваўся ў гавань Юліана. Гэта была бязлюдная мясцовасць. Толькі дзе-ні-дзе былі дзікіны. Пасля зімоўкі Магелан накіраваўся на поўдзень і 21 кастрычніка 1520 года адкрыў названы яго імем

Магеланаў праліў, які знаходзіцца на паўднёвым матэрыку Амерыкі і злучае Атлантычны акіян з Ціхім. Пасля гэтага адзін з караблёў вярнуўся ў Іспанію, каб паведаміць аб адкрыцці. Другі-ж карабель загінуў у часе плавання.

назваў Ціхім, дзюкуючы яго ціхаму па чэньню. Плыў ён па ім тры месяцы і 20 дзён і ледзь не загінуў ад недахвату вады і ежы. Харчавалца прышлось скурай і драўлянымі апілкамі, а мышы лічыліся самай лепшай ежай.

У сакавіку 1521 года Магелан адкрыў групу астравоў і назваў іх Мар'янінскімі. На гэтых астравах каманда паслася прадуктамі харчавання, піццём і іншымі неабходнымі для моравлавання прадметамі. 16 сакавіка Магелан прыплыў да вялікай групы астравоў, якія назваў Філіпінскімі астравамі. Недалёка-ж ад Філіпінскіх астравоў, быў адкрыт востраў Зуб.

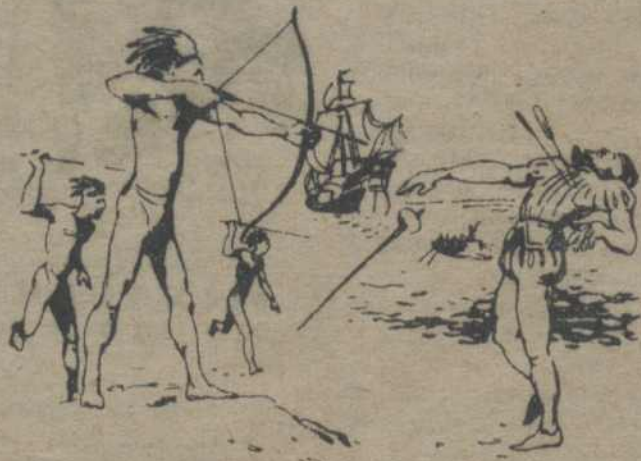
Ураду гэтага вострава Магелан зацаранаваў прызначыць іспанскага караля і наладзіць прыязныя зносіны з Іспаніяй. Але царок гэтага вострава не згадзіўся на гэта. Тады Магелан рашыў

пасы па шлях да Малукскіх астравоў. Для гэтага ён рашыў прайсці цераз паўднёвы акіян і знайсці водны праход праз матэрык Паўднёвай Амерыкі. Пры ажыццяўленні гэтага плава Іспанія магла б атрымаць у сваё карыстанне Заходнюю Індыю і Малукскія астравы.

У 1519 годзе экспедыцыя і вышля ў кругасветнае падарожжа з порта Сал-Лукара. Праз шэсць дзён яна дасягнула Каварскіх астравоў.

У хуткім часе эскадра з трыма астатнімі караблямі вышля ў акіян, які Магелан

ўздзейнічаць на яго сілай зброі і накіраваў супроць туземцаў карную экспедыцыю. Уся каманда Магелана рушыла ў атаку. Але яна не змогла процістаяць 1.500 чалавек туземцаў, якія накіравалі свае коп'і супроць атрада моравлавацеляў.

У выніку гэтага схваткі 27 красавіка 1521 года Магелан быў забіты і эскадра паплыла к Малукскім астравам. У канцы канцоў толькі адзін карабель вярнуўся ў Іспанію з камандай у 18 чалавек. Так закончылася моравлаванне Магелана.

Пленум Саюза савецкіх пісьменнікаў у Менску

У канцы студзеня ў Менску склікаецца пленум Саюза савецкіх пісьменнікаў СССР. У Менск на пленум прыедуць многія добра вядомыя нам пісьменнікі, аўтары высокамастацкіх кніжак, майстры мастацкага слова. Акрамя пісьменнікаў БССР на пленум прыязджаюць больш 200 чалавек з Масквы, Ленінграда, Украіны, Каўказа, Сярэдняй Азіі, Далёкага Усхода і другіх абласцей, краёў і рэспублік Савецкага Саюза.

НОВАЕ АПАВЯДАННЕ М. ЛЫНЬКОВА

У сваім адказным пісьме на водзычы чытачоў аб творы «Пра смелага ваяку Мішжу і яго слаўных таварышоў» беларускі пісьменнік Міхась Лынькоў абяцаў к новаму году напісаць для рэбят новае апавяданне «МІКОЛКА-ПАРВАЗ».

Сваё абяцанне М. Лынькоў выканаў і ўрыўкі з гэтага твору мы ў хуткім часе пачнем друкаваць у нашай газеце.

Цалкам-жа ўсё апавяданне вы, рэбят, зможаце прачытаць пасля яго выдання Дзяржаўным Выдавецтвам Беларусі.

У ГАСЦЯХ У ПІСЬМЕННІКА

Пісьмо таварыша Гікало піонера горада Менска выклікала ў піонераў і школьнікаў вялікую цікавасць да Грузіі. Ім вельмі хочацца пазнаёміцца больш дэталёва з жыццём і сацыялістычным будаўніцтвам брацкай ордынавоенай рэспублікі.

З гэтай мэтай 24 снежня група піонераў і атрада 21 школы і некалькі рэбят з 13 школы, а таксама прадстаўнікі інтэрытэўнай групы часопіса тифліскіх піонераў «Наша жыццё» прыйшлі ў гасці да беларускага пісьменніка Барыса Мікуліча, які летам 1935 года правёў два з паловай месяцы ў Грузіі.

Таварыш Мікуліч у таварыскай гутарцы падрабязна расказаў піонерам аб будаўніцтве і жыцці савецкай ордынавоенай Грузіі. Ён параўнаў пачатковую Савецкую Грузію з прыгнетанай забітай Грузіяй у мінулае, расказаў як жылі і вучыліся грузінскія піонеры, у прыватнасці піонеры Тбіліса.

А. Т.

АРГАНІЗАВАНЫ ЛІТГУРТOK

Пры Смлявіцкай сярэдняй школе працуе літгурток. У гуртку займаюцца амаль усе вучні. Гурток выпускае свой часопіс «За большавіцкую вучобу».

Дзяткоры ШПАКОУСКАЯ Г.
І ЯКУБОУСКАЯ Ш.

Вучні Пірэвіцкай сярэдняй школы чытаюць мастацкую літаратуру. У бібліятэцы многа новых кніжак.

Дзяткор КАВАЛЕЎ К.

Цікава ВЕДАЦЬ

Парашуты для хуткай астаноўкі самалёта

Здарэцца, што самалёту прыходзіцца рабіць вымушаныя пасадкі з прычыны якіх-небудзь перашкод. Месца пасадкі бывае вельмі крывым і не прыгодным на сваёй велічыні.

З гэтай скарачэння прабегу на месцы палёту Амерыцы запрапанавалі вельмі цікавы спосаб тармажэння. Тармажэнне ўтварэцца пры дапамозе сустрэчнага наветранкага супраціўлення парашуту. Парашут робяць такой велічыні, каб самалёт мог былі затармазіць у кароткі час.

Калі самалёт лятае, парашут знаходзіцца ў згорнутым стане. Перад прыземленнем-жа пілот вагаром адкідае парашут уверх і на зямлі ён раскрываецца.

Тармажэнне парашутам вельмі карысна, асабліва ў тых выпадках, калі пасадка зроблена ў мясцовасці, пакрытай снегам або граздзі і ў мясцовасцях, перасечаных хмызняком і рэкамі.

Сухі лёд

Гэта не звычайны лёд, якім пакрываюцца ўзрэмкі рэк і азёры. Пры таянні звычайны лёд ператвараецца ў ваду. Сухі-ж лёд пасля таяння не ўтварае вады і месца пад ім застаецца сухім. Атрымліваецца ён не з вады, а з дыму. З самага звычайнага дыму, які атрымліваецца пры згаранні каменнага вугалю, дрэў і т. д. Гэты дым на заводах ачышчаюць з мэтай вылучэння чыстай вуглякіслага. Для гэтага дым зранукаюць праз раствор паташа, які затрымае толькі яе. Праз кіпячэне паташа з раствора выдзяляюць вуглякіслату і збіраюць у пасудзіны.

Сабраны такім чынам вуглякіслы газ ахаладжаюць сціскаюць да вадкага стану і пры далейшым ахаладжэнні ён ператвараецца ў сухі лёд. Значыць, сухі лёд ёсць вельмі іншае, як цвёрдал вуглякіслата. Гэты лёд вельмі халодны—яго тэмпература не 0°, а 78°. Такі лёд можна браць у рукі, але сціскаць яго пальцамі вельмі—можна адмарозіць руку.

Калі звычайны лёд лягчэй вады і плавае ў шклянцы з вадою, то гэты лёд — тоне. Мала гэтага, вада ад сухога лёду «закіпае». Але не бойцеся браць такую шклянку ў рукі яна будзе халоднай. Нам здаецца, што вада кіпіць, бо лёд пры таянні ў вадзе вылучае вуглякіслату ў выглядзе бурбалак.

Пастанім запаленую свечку на двоіх шклянкі і пакладзём побач кусочкі лёду: свечка хутка пагасне. Раствумаюць гэтыя шклянкі, калі ўспомніць аб тым, што вуглякіслата не падтрымлівае гарэння.

Сухі лёд мае многа пераваг пры ўжыванні для ахаладжэння над звычайным лёдам. Звычайны лёд пры таянні выкажае ў памяшканні сырасць. Нічога падобнага не назіраецца з сухім лёдам. Ён карыстаюцца ў выглядзе хатніх халадільнікаў, на кансервных заводах, у магазінах, складах і т. д. Першы завод сухога лёду ў СССР пабудаван калі Масквы ў Філіях. Моношка.

У час адначы...

Сёнешні наш аддзел складаецца з дач, якія прыслалі ў рэдакцыю самі тачы, імі-жа складзеныя.

Паспрабуйце, рэбят, іх рашыць.

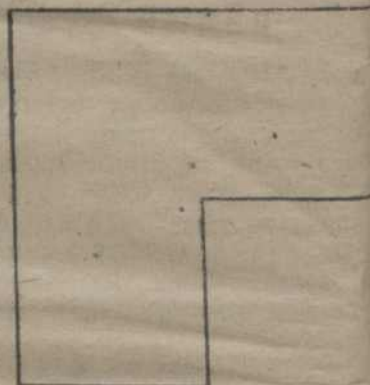
Як пераставіць лічы ў клетках і каб на вертыкалях, гарызанталях і дыяганалях атрымоўвалася па 15.

1	1	1	1	1
2	2	2	2	2
3	3	3	3	3
4	4	4	4	4
5	5	5	5	5

ПАЖЫТАК Колас

Смлявіцкі раён.

Рэбят, паспрабуйце намаляваную рад вамі фігуру падзяліць на 4 аднолькавыя часткі.

кавыя на плошчы і форме часткі.

Піцельманаў Аляксандр

Гомельскі раён.

АДКАЗВАЕМ НА РАНЕЙШЫЯ ЗАДАЧЫ СТО КОНЕЙ

Першымі правільнымі рашэннямі задачні нам даслалі наступныя рэбят: Белінсон Яна (Менскі раён), Алейнікаў Юра (Глуцкі раён), Яценко Коля (Любавіцкі раён), Камлюк (Любавіцкі раён), Мартынаў К. (Церахоўскі раён), Драгунца, Кобец Міця, Расада Алесь (Шакаўскі раён), Шчарбачані М., Ходзька І. (Любавіцкі раён), Малаская Лена (Мар'іўскі раён), Разкоў Коля (Прапойскі раён), Шэўчык (Гомель), Зцін Коля, Бам Грыша (Мель), Ярашэвіч С. (Менскі раён), еровіч Іла (Менск), Саложнікаў (Менск), Мордус Жэня (Чырвоны раён), Ціханаў Н., Окунеў Г. (Віцебск).

Іх рашэнні мы прыводзім пісьмова. Гэту задачу можна рашыць чынам: ад агульнай колькасці коней аднімем абодва астаткі, гэта значыць $14,100 - 14 = 86$. Гэты лік разбіць на два такія лікі з яшчэ падзяліўся-б без астатка на 10, а на 8.

Такімі лікамі будуць 30 і 56; 30 ліца на 10, а 56 на 8.

Дадаўшы к аднаму і другому астаткі $30 + 7 = 37$, $56 + 7 = 63$, ходзім, што па адзін бок стойлаў ней, а па другі — 63 кані.

Гэта задача мае яшчэ адно рашэнне — 77 і 23.

А. Я.

ПЕСНЯ АБ ПРЫРОДЗЕ

Бадай усё вы, рэбят, бегалі і забавіліся летам у зялёнай дубраве, на рэчцы, на лузе, у полі. Колькі маглі карыстацца сонцам, падоў і наветрам. Збіралі грыбы, ласаваліся смачнымі сакавітымі ягадамі, рвалі прыгожыя кветкі. Доўгімі гадзінамі і нават цэлымі днямі прасяджвалі з вудачкай на беразе рэчкі, да болю вачэй сачылі за шмат абяцаным паплавком... А то ласамі і проста так сабе любаваліся прыгожымі малюнкамі багатай летняй прыроды, як напрыклад такімі:

«Расступіўся лес
Ды ва ўсё бакі,
А на пасяках
Ух, прастор ней!
А трава, трава!
А кусты, кусты!»

Або вось стаіць на ўзгорку пад яркім сонцам сагна-Ну, як не любаваліся ёй!

«А ладная хваля,
Ну, варта заспаць.
Не здолеюць трое,
Сталі-комель абліца!
Кара — чараніца,
Гадзіны — шатры.
Рунее ігліца,
Як жыта ўтары.
На ёй спачывае
Бліскучы прамень,
Усешка жывая.
Што дарыць ёй дзень».

МІХАСЭВЫ ПРЫГОДЫ

У кроплях расінак,
Як сонца зірне,
Мільёны іскрынак
Гараць на сасне».

Таксама не мала і розных прыгод трапілася з вамі на ўлонні прыроды.

Вось аб усім гэтым і напісаў у новай сваёй кніжцы для дзяцей народны паэт БССР Якуб Колас. Называецца кніжка — «Міхасэвы прыгоды».

Міхася — герой кніжкі — едзе на лета ў вёску адпачываць і папраўляцца. Ён захоплен вясновай прыродай і прасторам, чаго не знойдзеш у горадзе.

«Тут Міхасю воля,
Тут прастор шырокі».

Любіць-жа ён болей,
Рэчку і лясочкі».

Але не толькі рэчка і азёры вабяць да сябе Міхася. Усім ён любіцца, усім цікавіцца — і полем, дзе «унь — ускрай сялібы, конь паўзе сталовы», і рыбацтвам, да якога Міхася вялікі аматар, і грыбамі, і сушчымі. Словам усім тым, чым так багата лета.

У канцы кніжкі паказаў Міхася арганізатарам вясновай дзетвары. Ён расказвае дзецям цікавыя гісторыі з жыцця горада — як святкуюць Кастрычнік і Май, пра дзіцячы сад і іншае.

Кніжка выдана вельмі добра, з багатымі ілюстрацыямі малюнка мастака А. Волкава, якія яшчэ ярчэй раскрываюць перад чытачом вяснова-мастацкія апісанні прыроды і вобразы герояў. Наогул гэта адна з лепшых кніжак нашай дзіцячай літаратуры. І надарам чытачы дзіцячы пісьменнік С. Маршак, прачытаўшы «Міхасэвы прыгоды», у пісьме да Якуба Коласа піша: «Шчаслівы ты дзедзі, які будзе чытаць Вашу кніжку».

Кніжка «Міхасэвы прыгоды» сапраўды варта гэтага высокага ацэнкі. Гэта новая прыгожая коласавіцкая песня аб прыродзе.

А. Я.